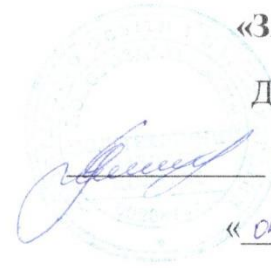

Міністерство освіти і науки України
Новороздільський політехнічний фаховий коледж

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор коледжу

Іван ДИДИШИН

« 04 » 01 2023 р

ПОЛОЖЕННЯ
про вибіркові навчальні дисципліни та порядок їх обрання
студентами в Новороздільському політехнічному фаховому
коледжі

Розглянуто і схвалено
на засіданні педагогічної ради
Протокол № 2 від «04» 01 2023 р.

М.Новий Розділ

1. Загальні положення

1.1. Положення про вибіркові навчальні дисципліни та порядок їх обрання студентами (далі – Положення) в Новороздільському політехнічному фаховому коледжі (далі – Коледж) розроблено у відповідності до вимог Закону України «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», визначає права осіб, які навчаються в Коледжі на вибір навчальних дисциплін у межах відповідної освітньої програми та робочого навчального плану в обсязі, що становить 10% загальної кількості кредитів ECTS для освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр».

В частині підготовки фахового молодшого бакалавра передбачається також вибір навчальних дисциплін у межах відповідної освітньої програми та робочого навчального плану в обсязі, що становить 15% загальної кількості кредитів ECTS - за вибором закладу освіти (рішення педагогічної ради коледжу).

1.2. Навчальні дисципліни за вибором здобувача фахової передвищої освіти – це дисципліни, спрямовані на забезпечення формування загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю.

Для реалізації здобувачами освіти права вибору вибіркового дисциплін, ефективного планування та якісної організації освітнього процесу, на кожний навчальний рік складається (удосконалюється) Каталог вибіркового навчальних дисциплін Коледжу (далі – Каталог).

1.3. Каталог – це перелік дисциплін вільного вибору здобувачів для певного рівня освіти за циклами загальної та професійної підготовки, який є уніфікованим для всіх рівнів освіти та спеціальностей Коледжу. Каталог формують голови циклових комісій до початку навчального року, забезпечують також підготовку відповідного навчально-методичного контенту для дисциплін, включених в каталог, та його розміщення в електронній бібліотеці коледжу.

1.4. Навчальний план підготовки здобувачів фахової передвищої освіти складається з обов'язкової, вибіркової, практичної компонент та атестації.

1.5. Вибіркова компонента формується з навчальних дисциплін загальної та спеціальної підготовки. Вибіркові навчальні дисципліни за спеціальністю надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями, що визначають характер майбутньої діяльності; сприяють академічній мобільності здобувачів освіти та формуванню їх індивідуальної освітньої траєкторії, ефективного використання можливостей Коледжу, врахування вимог національного та регіонального ринків

праці тощо. Вибіркові дисципліни з інших освітніх програм (за уподобанням здобувача освіти) забезпечують реалізацію особистих освітніх інтересів та уподобань здобувачів освіти.

1.6. Процедура вільного вибору навчальних дисциплін здобувачами фахової передвищої освіти передбачає вибір окремих дисциплін з Каталогу на відповідний навчальний рік, семестр.

1.7. На кожен навчальний рік розробляється Індивідуальний навчальний план здобувача фахової передвищої освіти, що включає всі дисципліни обов'язкової та вибіркової компоненти з врахуванням структурно-логічної послідовності вивчення дисциплін, що визначають зміст освітньої програми за певною спеціальністю.

1.8. Обов'язкова кількість та обсяги кредитів ECTS вибірових навчальних дисциплін відображені у освітньо-професійній програмі (далі ОПП), навчальному плані підготовки здобувачів фахової передвищої освіти. Вибіркові навчальні дисципліни представлені у пояснювальній записці до навчального плану відповідної спеціальності (ОПП) переліком дисциплін, що включає в себе як дисципліни за спеціальністю, так і дисципліни за уподобанням (з інших ОПП) здобувача освіти, що є однаковими за обсягом кредитів у семестрі та формою контролю. Здобувач фахової передвищої освіти має право обрати навчальні дисципліни із запропонованого переліку, або будь-які інші дисципліни із іншої ОПП, які відповідають необхідному обсягу кредитів та викладаються у відповідному семестрі.

1.9. Не рекомендується передбачати курсові роботи, навчальні практики, екзамени з дисциплін, що пропонуються у вибірковій компоненті за вибором здобувача освіти. Перелік дисциплін вільного вибору переглядається цикловими комісіями щороку. Зміст вибірових дисциплін повинен відповідати вимогам: актуальність, науковість, інноваційно-дослідницький характер, зв'язок з практикою, враховувати професійну специфіку, а також науково-дослідницьку діяльність викладачів.

Вивчення вибірових навчальних дисциплін здобувачами фахової передвищої освіти здійснюється згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Коледжі та затвердженим розкладом навчальних занять.

2. Порядок реалізації права вільного вибору здобувачами вищої, фахової передвищої освіти вибіркового навчальних дисциплін

2.1. Положення передбачає такий порядок представлення та вибору вибіркового дисциплін:

1) подання цикловими комісіями до відділення переліку дисциплін та їх силябусів, запропонованих для вільного вибору студентам у розрізі навчальних курсів (семестрів);

2) формування цикловими комісіями Каталогу навчальних дисциплін з силябусами для вільного вибору студентам (за курсами і семестрами);

3) для формування індивідуального навчального плану здобувача фахової передвищої освіти на певний навчальний рік в розрізі семестрів, складається інструкція для студентів щодо особливостей вибору дисциплін, проводиться реєстрація та формування груп для вивчення вибіркового навчальних дисциплін, наводяться їх обсяги, кількість у розрізі дисциплін за спеціальністю та за уподобаннями. При цьому слід враховувати, що загальний обсяг дисциплін (обов'язкових та вибіркового) у семестрі має становити 30 кредитів ECTS, в навчальному році – 60;

4) розміщення на сайті Коледжу інструкції та Каталогу, силябусів дисциплін, ознайомлення з ними здобувачів фахової передвищої освіти;

5) здійснення вибору здобувачами фахової передвищої освіти навчальних дисциплін з Каталогу і формування груп студентів для вивчення вибраних дисциплін за курсами, семестрами. Підготовка проєкту наказу директора щодо формування списків груп здобувачів фахової передвищої освіти (не менше кількості осіб, які навчаються за освітньо-професійною програмою у одній групі) і організація вивчення вибіркового навчальних дисциплін;

б) головам циклових комісій, кураторам (класним керівникам) академічних груп у період з 01.02. до 01 квітня (для здобувачів фахової передвищої освіти старших курсів) та з 01 вересня до 30 вересня (для студентів 1 курсів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», які вступили на базі ПЗСО, вищої освіти, ОКР «кваліфікований робітник») забезпечити проведення процедур формування вибіркового компоненти індивідуального навчального плану.

При цьому необхідно враховувати, що вибіркова компонента навчального плану становить не менше для здобувачів освітньо-професійної програми фаховий молодший бакалавр:

- обсяг освітньо-професійної програми 120 кредитів – 30 кредитів ECTS (900 год.);

- обсяг освітньо-професійної програми 180 кредитів - 45 кредитів ECTS (1350 год.).

7) вивчення дисциплін за вільним вибором здобувачів розпочинається для фахового молодшого бакалавра на базі БЗСО (термін навчання 3,5 або 4 роки) - з 5, 6, 7 семестру (залежно від ОПП); на базі БЗСО (термін навчання 3 роки) – з 5 семестру; на базі ПЗСО (термін навчання 3 роки) – з 4 семестру; на базі ПЗСО (термін навчання 2,5 або 2 роки) – з 3 семестру; на базі ОКР «кваліфікований робітник» (термін навчання 1,5 або 1 рік) – з 2 семестру.

8) подання здобувачем фахової передвищої освіти до 01 листопада та до 01 квітня заяви на ім'я директора Коледжу про перелік вибірових навчальних дисциплін, які він хоче вивчати в наступному навчальному році. Заяви здобувачів фахової передвищої освіти зберігаються у відділенні до 25 грудня року вибору дисциплін;

9) на підставі поданих заяв завідувачі відділеннями, складають списки здобувачів фахової передвищої освіти та формують їх у групи з чисельністю (не менше кількості осіб, які навчаються за освітньо-професійною програмою у одній групі) до 10 листопада та до 10 квітня;

10) після закінчення процедури обрання вибірових навчальних дисциплін завідувач відділення формує проєкт наказу, відповідно, до 25 листопада та до 25 квітня про затвердження списків студентів з вивчення вибірових навчальних дисциплін у розрізі курсів, спеціальностей, або освітніх програм. На підставі оприлюдненого проєкту наказу формується уточнений контингент студентів із зазначенням дисциплін та кількості студентів, що обрали їх для вивчення;

11) у разі, якщо для вивчення окремої вибірової навчальної дисципліни не сформовано групу з мінімальною кількістю здобувачів фахової передвищої освіти, то здобувачам повідомляється не пізніше, ніж за 3 дні після формування груп про перелік дисциплін, які не будуть вивчатися. Після цього здобувач протягом тижня повинен обрати іншу дисципліну, для вивчення якої є кількісно сформована група.

2.2. Якщо здобувач освіти з поважної причини (хвороба, участь в академічній мобільності, військова служба і т.д.) своєчасно не визначився з вибірковими навчальними дисциплінами, то він має право їх обрати протягом першого тижня після того, як він з'явиться на навчання.

Здобувач фахової передвищої освіти, який не визначився з переліком вибіркових навчальних дисциплін та не подав заяву у визначені терміни, буде включений до групи вивчення тих дисциплін, які визначить гарант освітньої програми, або голова циклової комісії.

2.3. Обрані здобувачем фахової передвищої освіти вибіркові навчальні дисципліни вносяться до індивідуального навчального плану та включаються в навчальне навантаження циклової комісії на навчальний рік. З моменту внесення вибіркових навчальних дисциплін до індивідуального навчального плану здобувача такі дисципліни набувають статусу обов'язкових до вивчення.

3. Навчально-методичне забезпечення вибіркових навчальних дисциплін

3.1. До викладання вибіркових навчальних дисциплін можуть бути залучені циклові комісії Коледжу та провідні науково-педагогічні працівники інших ЗВО, провідні роботодавці, за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення. Дотримання таких вимог є свідченням спроможності кафедри, циклової комісії, якісно надавати освітні послуги та задовольняти потреби здобувачів фахової передвищої освіти в контексті формування їх індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраними спеціальностями. Кафедра, циклові комісії несуть відповідальність за якість викладання і належне навчально-методичне забезпечення вибіркових навчальних дисциплін.

3.2. Циклові комісії, які забезпечують викладання вибіркових навчальних дисциплін за вибором здобувача освіти, до 01 лютого кожного навчального року подають на випускові циклові комісії витяги з протоколів засідання циклових комісій щодо внесення змін до ОПП на наступний навчальний рік.

3.4. Для забезпечення реалізації принципу конкурентності при виборі здобувачами фахової передвищої освіти навчальних дисциплін, науково-педагогічним, педагогічним працівникам рекомендується у вільний від проведення навчальних занять час проводити презентаційні заходи за узгодженням з гарантом освітньої програми та завідуючим відділенням.

3.5. Пропозиції щодо внесення змін до переліку вибіркових навчальних дисциплін у ОПП на кожен наступний навчальний рік розглядаються та затверджуються на засіданнях кафедри та циклових комісій Коледжу із залученням гаранта освітньої програми, стейкхолдерів та здобувачів вищої освіти.

4. Процедура перезарахування кредитів

4.1. У разі поновлення, або переведення здобувачів вищої, фахової передвищої освіти перезарахування вибіркових дисциплін проводиться завідуючим відділення та випусковими цикловими комісіями на підставі академічної довідки, виданої здобувачу освіти в установленому порядку.

4.2. Процедура перезарахування обсягу кредитів вибіркових навчальних дисциплін за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу здобувачем вищої, фахової передвищої освіти проводиться відповідно Положення коледжу про перезарахування дисциплін.

4.3. В окремих випадках директором Коледжу може прийматися рішення щодо перезарахування вибіркових навчальних дисциплін здобувачам вищої, фахової передвищої освіти, які були освоєні ними в рамках програм академічної мобільності.

4.4. Внесення змін до порядку реалізації вільного вибору студентами навчальних дисциплін здійснюється за згодою органів студентського самоврядування Коледжу.